XI. évfolyam. Arad, 1896. Augusztus 13. Csütörtök. 187-ik szám.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTOSÉG:
Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárattól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, ½ évre 6 frt, ¼ évre 3 frt, 1 hóra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, ½ évre 7 frt, ¼ évre 3 frt 50 kr, 1 hóra 1 frt 20 kr.
HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdij külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:
ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)
Telefon-szám: 151.

Ugron az erős.

Arad, augusztus 12.

(=) Amióta Ugron Gábor a tiszalöki választók mulattatására virágról-virágra szálló méhecskéhez hasonlitotta magát s ezzel annyira kompromittálta a derék méheket, mint még — legutóbb az alkotmány helyreállitása óta — nem kompromittáltak hasznos házi állatokat, — azt is tudjuk, hogy Ugron Gábor és párthivei őszire a kiegyezés ellen obstrukczióra készülnek.

Senkit sem lephet meg a »Reichskriegsminister« alázatos szolgájának e merész elhatározása. Ugron Gábor nem most gondol először arra, hogy a parlament békés tanácskozásait hasznos volna megakadályozni.

A télen történt, hogy Ugronék azzal kezdték gyanusitani a miniszterelnököt, hogy fel akarja oszlatni a házat és elrendeli az uj választásokat. Félhivatalosan és egész hivatalosan is megczáfolták ezt a hiresztelést, Bánffy Dezső báró miniszterelnök kijelentette, hogy semmi szándéka sincs feloszlatni a parlamentet, de azért Ugronék nem tágitottak, megmaradtak a mellett, hogy ők jobban ismerik a miniszterelnök szándékát, mint maga a miniszterelnök és kiméletlen támadásokat intéztek éppen a feloszlatási szándék miatt a kormány ellen, meg a szabadelvü párt ellen.

Ebben az időben az volt az Ugron-párt imádsága, hogy a parlament feloszlatásával tönkre silányitják a házat. Ugy látszik, mintha Ugronék nagyon szerették volna, ha a parlamenti tanácskozásokat februárig elhuzhatják.

A miniszterelnök még ma is szavának áll. Semmi szándéka feloszlatni a házat, sőt előkészületeket tesz az őszi ülésszakra. És ime kiderül, hogy Ugronék ismét hazudtak, mikor a parlament feloszlatását hazaárulásnak hiresztelték, mert most, mikor már látják, hogy az ő közönséges fogásaiknak semmi befolyása nincs a miniszterelnök elhatározására, minden igyekezetük oda terjed, hogy az őszi tanácskozásokat lehetetlenné tegyék és ezzel a miniszterelnököt mégis kényszeritsék a parlament feloszlatására.

A számitás, mely ismét nagyon kicsinyes helyekről szedi mennyiségeit, nem kevésbbé közönséges, mint a téli taktika volt, mert hisz mindenki tudja, hogy az őszi tanácskozásokig olyan meglepő módon alakulhat át a politikai helyzet, hogy abban egy Ugron Gábor egyszerü zérussá változhatik át és az ő egész pártja az összes matadorokkal együtt visszavonulhat Erdélybe a székelyek közé, vagy ami még valószinübb, hogy Ugronnak Andornakon adnak egy lakosztályt a Mocsáry kastélyban, ahol el van már temetve egy az Ugron Gáboréhoz sokban hasonló politikai karriér.

Mert annyi már bizonyos, hogy Bánffy Dezső báró miniszterelnök az őszi ülésszak elé a költségvetési vita befejezése után a közgazdasági kiegyezés kérdéseit fogja beterjeszteni. Elkerülhetetlen ez, mert hisz időközben bekövetkezik a kereskedelem és vámszövetség szerződésének felmondási határideje is, és Ausztriában is meg nálunk is meg van az igyekezet arra, hogy ezt a felmondást ha lehet, elkerüljük.

Okvetlenül szükséges tehát, hogy a miniszterelnök olyan előterjesztéssel lépjen a képviselőház elé, mely a parlamenti többséget teljesen megnyugtassa és ennek a közgazdasági kiegyezéshez füzött igényeit kielégitse.

Ha Bánffy Dezső báró a saját pártjával ellenkezésbe jutna ebben a kérdésben, akkor természetesen nem maradhatna meg állásán és okvetlenül bekövetkeznék az annyiszor emlegetett kabinetválság. Ehhez tehát az Ugron obstrukcziója éppenséggel nem szükséges.

Mivel pedig a kiegyezési tárgyalás eddigi eredményét olyannyira titokban tartják, hogy még a kormánykörökhöz legközelebb állók sem tudnak erről semmi bizonyosat és mivel a junktim kérdése is olyannyira nyilvánosan lett már megvitatva, hogy szinte kétségtelen, miszerint a kvóta kérdést a kereskedelmi és vámszövetség kérdései nélkül elintézni nem fogják: szinte bizonyos, hogy az őszi ülésszak elején nem várt meglepetések fogják befolyásolni nemcsak a parlamenti tanácskozást, hanem magát az országos pártalakulást is, mely ezuttal föltétlenül komolyabb erkölcsi alapokra fog helyezkedni és kizárja magából az utczai jelenetek hatásaiból élő strébereket.

Iyen körülmények között valóságos politikai balgaság obstrukciót bejelenteni akár Büd-Szent-Mihályon, akár másutt, és csak arra mutat, hogy »a haza dicső fia« — ahogyan legujabban magát Ugron

---

Az „Aradi Közlöny" tárczája.

A három köntös.

Irta: Catulle Mendès.

I.

Ambátor Mataquin királynak leánya tizenőt esztendős is alig mult, azért már el-elálmodozott róla, micsoda gyönyörüség lehet az, a mikor az ember egy szépséges, fiatal herczeget szerethet. Egyszer reggel, hogy a sok komorna éppen gyönyörüséges, hosszu haját fésülte, olyasmit szalasztott ki a száján, hogy ő bizony férjhez szeretne menni. No már ilyet kimondani csakugyan nem illendő; hiszen szép is volna, ha a lányok mind ilyen egyszerüen árulnák el legtitkosabb gondolatjukat; aztán, ha ebben semmi kivetni való se volna, szent, hogy valahány szép, csunya, fiatal, meg vén lány van a világon, mind kivonulna az utczára és akár meg is zavarná az ember fejét a kiáltozásával, hogy:

— Férjet, férjet, férjet keresünk!

De hát Holda tündérasszony, a királykisasszony keresztanyja, nem neheztelt meg reá ezért a szeleverdi vallomásért; jóságos tündér volt, ámbár gonoszkodni is szokott néhanapján.

A szoba ajtaja bűvös mesterséggel föltárult s rajta ragyogó ruhában, mosolygóan lépett be a tündérasszony; hat szerecsen fickó három ládát czipelt utána; soha szebbet ennél a három ládánál! az egyik ezüsttel volt kiverve, a másik csupa ragyogó arany, a harmadik meg merő drágakő volt.

— Jó napot keresztlányocskám!

— Jó napot keresztanyácska!

— Hát csakugyan hamarosan férjhez szeretnél menni s most türelmetlenkedel, mint ezek a piczi haragos vadrózsák, a mért nem bujhattak még ki a bimbóból?

— Hát bizony egy szót se szólnék a házasság ellen, csak olyan férjet kapnék, a milyent én szeretnék, mert bizony, ahhoz a herczeghez kellene hasonlitania, a ki olykor-olykor az álmomban jelenik meg.

— Aztán milyen az a herczeg, a kiről álmodozol?

— Jaj! Nincsen több olyan szép a világon!

— No de mégis?

— Hát először is olyan pompás, olyan izléses ruhában jár, hogy annál szebben már nem is járhatna.

— No bizony, mintha olyan nagy ritkaság volna a szép ruhája királyfi.

— Aztán az arcza csupa üdeség, az ajka friss és rózsás, akár a harmatos rózsa.

— No még szép száju herczeg is csak akad.

— Aztán . . . aztán, kék szemében olyan mélységes, olyan végtelen szelidség csillog, hogy az ember azt hinné, átlátszó saphiron át az eget látja.

— Hm! Hm! no már ilyen szemre csakugyan nem akad az ember olyan egykönynyen; lesz ám gondod elég, a mig ilyenre találsz. Szerencséd, hogy jóleikü vagyok és nem akarom, hogy megbánd a választásodat; azért hát megengedem, hogy háromszor mehess férjhez: és ördögadtát! majd meglátom, nem akad-e három férj közül egy, a ki olyan legyen, a milyennek te akarod!

— Ugyan keresztanyácska! háromszor? és a királykisasszony mélységesen elpirult, mikor ezt kimondotta.

— No, no, nem egyszerre ám! Gondoskodnod kell majd róla, hogy tisztességes időközben kövessék egymást az esküvők. Aztán meg azért, hogy annyiszor szabad férjhez menned, nem parancsolja azt rád senki sem; bizvást megállapodhatsz annál a férjnél, a melyik leginkább megfelel. Háromszor megkisérelheted a a dolgot; azért hoztam el ezt a három ládát

imádtatja — homályos sejtelemmel sem bir arról, hogy mire való az obstrukczió és mikor van annak létjogosultsága.

Vannak Magyarországon olyan falvak, melyekben a képviselő testületnek keresztelt kupaktanács néha jó vagy rosz kedvében nem szavazza meg a falu költségvetését. Nem gondol a következményekkel, csak nem szavazza meg. Azt sem tudná indokolni, hogy miért, de csak nem szavazza meg. E féle kupakpolitika az Ugron Gáboré is, aki már most, mikor még sejtelme sincs arról, hogy mi lesz a kormány elóterjesztése, készül az obstrukczióra.

Matkövich nyilt levele.

A politika nyári szélcsendje pár napra emlegetetté tette Matkovich Tivadarnak nevét, a kiről az a hir járt szájról-szájra, hogy a függetlenségi és 48-as pártból a kormánypártba lépett át. Támadt erre a hirre olyan müvihar, a milyet csak támaszthatni igy augusztus táján: a két függetlenségi pártárnyalat kölcsönös buzgósággal igyekezett ezt a hitehagyást a másik rovására irni, — mig végre Matkovich idején valónak tartotta kijelenteni hogy az egész átpártolás politikai mese.

De evvel a nyilatkozattal még nem látta betejezettnek az ügyet. Nagyon bántotta, hogy ugy irtak róla, mint a kinek neve ezzel a hirrel tünik fel kilencz évi képviselősködés daczára is a politikai láthatáron.

Nagy terjedelmü nyilatkozattal fordul tehát mindama lapokhoz, melyek ügyével foglalkoztak, s elkeseredett, panaszos hangon, diszkrét természetü családi ügyei feltárása mellett elmondja, hogy nem 9, hanem 12 éve képviselő, s hogy ez alatt az idő alatt igen is dolgozott sokat, irta a függetlenségi párt jegyzőkönyveit, fogalmazott pártmanifesztumokat, s — mint irja — rész vett 1894 óta naponként a parlament ülésein, a mely munkálkodásával — ugyancsak ő konstatálja — ha a lapok czikkiróinak rokonszenvét nem is, de megnyerte a körnek becsülését, a melyben él.

Miután Matkovich az összes lapokhoz forduit, a melyek ügyével foglalkoztak, a fentiekben mi is reprodukáljuk nyilt levelét, s ezennel tudomásul vesszük, hogy az ő tudomása szerint jóval több az érdeme, mint sem azt eddig mi hittük.

A krétai felkelés.

Arad, augusztus 12.

A legujabb hirek amelyek Kréta szigetéről érkeztek, valóban szomoru rajzát nyujtják az ottani helyzetnek. Már bármily tulzott legyen is a görög forrásból- származó jelentés, annyi tény, hogy a polgárháboru legkegyetlenebb alakjában otthonos a szerencsétlen szigeten és hogy ugy a mohamodánok, mint a keresztények részéről nem ismerik az irgalmat. A hatalmak közbelépése szükségesebb, mint valaha, de nagy kérdés, ha vajjon a széthuzódó érdekek mellett egyáltalában lehetséges lesz-e a közös és együttes akczió.

Azalatt pedig a krétaiak a maguk részéről megtettek már a döntő lépést, amennyiben a Görögországhoz való csatlakozást proklamálták, és már ideiglenes kormány is szerveződött Volondakis elnöklete mellett aki proklamáczióban fog beszámolni erről a lépésről. A körög konzul figyelmeztettte a nemzeti gyülést ennek a lépésnek horderejére és kijelentette, hogy kormánya nem vesz róla tudomást.

— A török kormany pedig még mindig nem mondott le a reményről, hogy a maga erejéből megleli a kibontakozás utját. Elküldte a brusszai kormányzót Zuhdi pasát rendkivüli megbizatásban a szigetre. Ez a megbizatás pedig oda szól, hogy ahol kell: erélylyel, a hol pedig lehetséges: rábeszéléssel hasson a lázongókre, Zuhdi pasa modern ember, szelid ielkületü és ismeretes arról, hogy nem barátja a vérengzésnek. Ha tehát egyáltalában még lehetséges, meg fog telelni küldetése békésebb részének.

Mindezekről a következő táviratainк számolnak be:

Athén, augusztus 12.

Hivatalos részről jelentik, hogy a fölkelő krétaiak nemzeti gyülése Tsitsiphében tegnap Volondakis elnöklése mellett kijelentette, hogy a sziget végleg Görögországhoz csatlakozik. Már a legközelebbi napokban megválasztják az ideiglenes kormányt.

Konstantinápoly, augusztés 11.

Ide érkezett jelentések megerősitik, hogy a Kaneától két óranyira fekvő Anapolis városba 1500 mohamedán nyomult be, ott házakat fosztott ki és négy templomot megszentségtelenitett. A mohamedánok 32 keresztényt megöltek, köztük 3 papot. Attól tartanak, hogy a keresztények megtorlással fognak élni.

Az anapolosi események következtében a szultán szigoru parancsot adott ki a mohamedán lakosság kegyetlenkedéseinek megakadályozására. Sihni basát az általános helyzet és a tartománygyülés munkálatainak megvizsgálására küldték Krétába. Kiséretében van Ibrahim Ethem basa és Ikiades effendi, aki nemzetiségére nézve görög, Ibrahim Ethem basát, aki azelőtt Kosszovóban volt, Abdullah helyébe Kréta katonai parancsnokává nevezték ki.

Szaloniki, aug. 12. (Saj. tud. távirata.) A porta Epirusban és Görögország északi határán tekintélyes csapatokat összpontosit. A behivott tartalékosok igen elkeseredettek a keresztény lakossággal szemben, mert nekik tulajdonitják azt, hogy most be kellett vonulniok. Sok helyről jelentik, hogy a katonaság a keresztény lakossággal durván bánik s bántalmazza őket.

Heraklion, aug. 12. (Saj. tud. táv.) E hó 9 én több ezer emberből álló török csapat berontott a városba és kegyetlen pusztitást vittek végbe. A férfiakat lekaszabolták, mig az asszonyokat és leányokat láncza verve hurczolták ki a városból. A férfiak elkeseredetten védték magukat. A halottak száma meghaladja a 4000-et. A város helyzete a legnyomasztóbb s a legnagyobb szerencsétlenségére a lakosoknak 6 görög hadi hajónaszád nemrég hajózott el Kaneából s igy gyors segélyről szó sem lehet. A szerencsétlen lakosok táviratilag segitségért fordultak Athénbe, melyben azt sürgönyzik, hogy ha nem jönnek segitségükre, ugy a legborzasztóbb halál vár reájuk a vad muzulmán fanatikus öldökléseitől.

Athén, augusztus 12. (Saját tud. távirata.) A heraklioni metropolita a következő sürgönyt küldte a görög kormánynak: „A keresztény-ség és filantrópia nevében kérjük a görög kormányt rögtön segitségért; városunkat a végpusztulás fenyegeti s ha már férfiaink elvesznek, legalább a szép nemet szabaditsák fel a muzulmán kéz alól. A legrövidebb idő alatt mentőnajókat kérünk.“

Aradváros közgyülése.

— Saját tudósitónktól. —

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnap délután 4 órakor tartotta rendes havi közgyülését Salacz Gyula kir tanácsos polgármester elnöklete alatt a városháza nagytermében.

Salacz Gyula polgármester elnök üdvözölvén a törvényhatóság megjelent tagjait, az ülést megnyitja.

A polgármester jelentése a lapokban ezek terjedelmében közöltetvén, tudomásul szolgál.

---

is! az elsőben, ebben az ezüstösben, egy csipkés selyem ruha van, ezt veszed magadra az első esküvődre; a másodikba, ebbe az aranyosba, olyan ruhát tettem, a melyiken, mintha a napnak és a csilagoknak fénye ragyogna, ezzel a második uradnak szemét kell elkápráztatnod; a harmadik ruhát, a legszebbiket meg ebbe a harmadik ládába, ebbe a drágakövesbe zártam.

II.

Röviddel ezután a golcondai császár fia kopogtatott be Mataquin udvarára, hogy megkérje leányának kezét, mert a királykisasszony szépségének hire már az egész világon elterjedt. Soha senki, de senki nem látott ennál a herczegnél ékesebb köntöst! Selyemruháján, mely, mintha csilogó hóval lett volna beszórva, patyolat mentéjén, a mely könynyü volt és rózsás, akár a hajnal fényében uszkáló felhő, igaz gyöngytől, rubintól, karbunkulustól ugy ragyogott a himzés, mintha lángoló virágból lett volna az egész. A királykisasszonyt elvakitotta a csillogás, hát örömest beleegyezett, hogy feleségül menjen Golconda császárjának öcscséhez.

Előszedte az ezüstös ládából a csipkés, fehér köntöst és gyönyörüséggel készült vele az esküvőre.

De hamarosan megtudta, hogy a szép ruha még nem minden. Mikor férje reggel pongyolában jelent meg, bizony csöppet se hasonlitott ahhoz az ifju herceghez, a kiről annyiszor álmodott. Hát a mélységesen édes, kék szem, hol volt még?

A királyleány lassan-lassan elkomorodott, egész napon át szobájába zárkózott, keservesen sirt a sarokban és annyira elhidegült férje iránt, hogy valósággal kinjába került fájdalmat szinlelnie, a mikor egyszer hirül hozták, hogy a golcondai császár öcscsét, a ki nagy vadász volt, oroszlánok széttépték a hegyekben.

III.

Mikor a gyászidőből hat hónap letelt, olyanformán gondolkozott, hogy semmi se kényszeriti őt az örökös özvegységre; aztán meg érezte, hogy a szivébe belopózkodott egy lovagnak a képe, a ki csak kis ideje, hogy az udvaron tartózkodott s ez alatt a legvitézebb lovagokat is legyőzte a tornán. Nemcsak hogy gyönyörü ruhát viselt, de arca is csupa üdeség volt, ajka pedig rózsás, mint harmattól csillogó rózsa. A királyleány azt se tudta, hova legyen örömében, mikor hirül hozták, hogy a lovag is abban fárad, hogy feleségül vegye. — Örömest beleegyezett az uj házasságba.

Kivitte aranyos ládájából a nap- és csillagfényes köntöst s gyönyörüséggel készült vele az esküvőre.

De bizony kevés időbe telt s az édes csókokon át is megérezte, hogy nem elég ám a szép ruha, meg az üde száj az olyan nagy igényü asszonyka boldogitására, mint a milyen ő volt. Nem, még ez a férj sem volt az, a ki édes álmában megjelent akkor; a szeme nem volt olyan szeliden kék, mint az áttetsző saphir!

Nappal emésztette, éjjel szinte kétségbeejtette a bánat: annyira boldogtalan volt, hogy csak nagy erőfeszitéssel titkolhatta el örömét, mikor azt hozták hirül, hogy a lovagot, a ki nagy kalandor volt, egy gonosz varázsló megőite elbüvölt erdejében.

IV.

Egy esztendő is elmult s a királyeánynak eszébe se jutott a házasság; eléggé megszenvedett a két kisérlettel, nem csoda hát, hogy nem kerekedett kedve harmadszori kisérletezésre; belenyugodott, hogy sose talál az álombeli férjnek párjára s buskomorság szállta meg. De egyszer este, mikor épen a királyi kert fasorában sétált, a szürkületben egy ifjut pillantott meg, a ki a világon minden férfinál szebb volt! Csakugyan halandó volt-e, vagy tán csak angyal, a ki mennyországból szállott le? Mintha csillagsugárból lett volna a ruhája; szája olyan volt, mint a rózsa, de az olyan rózsa, aminő a világon sem-

Arad vármegye és Arad sz. kir. város fispánjának értesitése, mely szerint Mária Terézia cs. és kir. főherczeg asszony ő Fensége főudvarmesteri hivatala révén Károly Lajos cs. és kir. főherczeg elhunyta alkalmából a város közönsége részéről kifejezett részvétért magas köszönetét nyilvánitja, tudomásul vétetett.

A főispán értesitése, mely szerint a város törvényhatóságánál rendszeresitett, de eddig betöltetlen volt állatorvosi állásra Engel Armin okleveles állatorvost nevezte ki, tudomásul szolgált.

A kereskedelmi m. kir. miniszter intézvényére, melyben a kirakodó vásárt, a közgyülés határozatában foglalt öt nap helyett csak három napra és pedig péntek, szombat és vasárnapra engedélyezték, a közgyülés azt határozta, hogy tekintve azt, miszerint a város számára engedélyezett nyolcz napi vásárból a felterjesztésében előadott kérelme folytán már is három napot leengedett, ujabb felterjesztést intéz a miniszterhez az öt napi kirakodó vásár engedélyezése iránt.

A közgyülés Torda vármegye közönségének, a pénzügyminiszterhez intézett s Arad városához pártolás végett megküldött feliratát, hogy a földadó nem a már tervbe vett 2%-al hanem 5—6½-al szállitassék le, s hogy az ezáltal elvesztett adó progresziv adóemelés által pótoltassék egyszerüen tudomásul vette, mivel az adó pótlására konkrét alapot nem jelöl meg.

A közgyülés Zólyomvármegye közönségének a belügyminiszterhez intézett s Arad városához pártolás végett megküldött ama feliratát, hogy az állami annyakönyvek vezetésénél életbe léptetett eljárás egyszerüsittessék, egyszerüen tudomásul vette, mivel ez a megyéket érdekli.

A polgármester előterjesztését, hogy a Bartók Kálmán eltávozása folytán üresedésbe jött rendőrhadnagyi állás olykép töltessék be, miszerint az 1050 frt javadalmazással járó első állásra Ramer István, az 1000 frtos állásra Bereczz Ferencz, a 900 frtosra Murády Almos lépjenek elő s a legalsóbb fizetéssel egybekötött állásra hirdettessék ki a pályázat, a közgyülés elfogadta.

A polgármester jelentése a titkos levéltárban őrzött szerződések és egyéb okmányoknak a levéltárba való elhelyezéséről tudomásul vétetett.

A tanács előterjeszti, hogy mivel ugy a városi közegek tapasztalatai, mint a vevők panaszai folytán köztudomásu az, hogy a tizedes mérlegekkel visszaélések történnek, e visszaélések meggátlására alkalmaztassék a mérlegen egy záró készülék, mely aztán a minden évben eszközlendő hitelesités alkalmával egy ólomtokkal elzárandó. A készüléket megvizsgálta az országos mértékhitelesitő bizottság Budapesten s azt fakultativ alkalmazásra ajánlotta azzal a megjegyzéssel, hogy annak általánositására is lépéseket tesz. Az aradi kereskedelmi és iparkamara sem tevén e készülék alkalmazása ellen semmi kifogást, a tanács azt javasolja a közgyülésnek, hogy a gabonavásár és szabályrendelet 1. § 3. bekezdése ennek megfelelőleg módositassék.

Fényes Dezső müszaki kérdést lát ebben fenforogni s azt javasolja, hogy a készülék megvizsgálására küldessék ki a főkapitány vezetése alatt egy háromtagu müszaki bizottság.

Edvi Illés László fölöslegesnek tartja a bizottság kiküldését, mert az iparkamara szakgyárosok véleménye alapján nem tett kifogást a készülék alkalmazása ellen s igy a közgyülés eme legilletékesebb birálók véleménye alapján egész nyugodtan fogadhatja el a tanács javaslatát.

Sarlot Domokos főkapitány megjegyezni kivánja, hogy az országos mértékhitelesitő bizottság teljesen authentikus voltában nincs ok kételkedni, sőt e készülék czélszerüségére misem lehet jobb bizonyiték annál, hogy a bizottság az egyik felküldött mintát magánál tartotta, hogy azt országosan rendezze.

A közgyülés a tanács javaslata értelmében határozott.

A kereskedő tanoncziskola bizottságának jelentése az 1895—1896 iskolai évről tudomásul szolgált.

A közgyülés az aradi polgári lövészegylet választmányának ama kérvénye felett, hogy a városliget Orczy kertnek, a városligetből a Leiningen-utczába vezető hid Kövér Gábor hidnak, a waggongyárhoz vezető pedig Náray Imre hidnak neveztessék el, a tanács javaslata értelmében akkép döntött, hogy a városliget jelenlegi nevét nem változtatja meg, ellenben a két hidnak a kérelemben előadott elnevezését elfogadja.

Az aradi ág. hitv. ev. egyház ama kérelmét, hogy egy hitoktató megillető fejelés a városi költségvetésbe felvétessék, a közgyülés elutasitotta, mert az az egyházközség kötelessége.

A közgyülés a tanácsnak a vásártéri korcsma épitése ügyében a benyujtott tervek és az 11,677 frt 40 krban kontemplált költségvetés alapján tett javaslata folytán megbizta a tanácsot az árlejtés megtartására, a költségek fedezésére szolgáló alap bejelentésére valamint arra, hogy mivel a korcsma jelenlegi bérlete folyó évi november hó 1-én lejár, intézkedjék a bérletnek egy évre leendő meghosszabbitása iránt.

A közgyülés az aradi polg. lövészegylet kérvénye folytán megengedte, hogy a kiserdő területén levő „közjónak szánt" épület lebontassék s ugy a téglák, mint a többi anyag az egylet rendelkezésére bocsájtassék.

A közgyülés az aradi vizvezetéki részvénytársaságnak az aradi vizvezetéki müre nézve Mayer F. J-vel kötött szerződésnek kötelezőleg lett aláirását tudomásul vette azzal, hogy a szerződés egyik példánya a polgármesternek, másik példánya a vizvezetéki részvénytársaságnak adassék ki.

A közgyülés tudomásul vette a tanács jelentését, hogy a város részére a 1796—97. télre szükséges tüzifa szállitásával a megtartott árverés eredményeként Majrovitz Mór bizatott meg.

A tanács Hermann Gyulának, az Andrássy-tér 14. és 15. számu háztulajdonosának fellebbezését a tanács határozata ellen, mely őt a csatornázási és vizvezetéki költségek fedezésére szükségelt 3832 frt 13 krnyi kölcsön megszavazása iránti kérelmével elutasitotta, azon javalattal terjeszti a közgyülés elé, hogy mivel a közgyülés által megszavazott kölcsön azok részére szolgál, kik a vizvezetékkel járó kiadásokat más módon fedezni képtelnek Hermann Gyula pedig köztudomás szerint kedvező anyagi viszonyok közt él, a felebbezést utasitsa el.

Vizer Péter a felebbezésnek helyt ad, mert éppen ő javasolta, mint a nagybizottság tagja azt, hogy a vizvezetékkel járó költségek fedezésére nyisson a város kölcsönt s akkor oly értelemben lett e javaslata elfogadva, hogy e kölcsönt akadálytalanul igénybe veheti mindenki, a ki csak akarja. A város nem lehet illetékes valakinek anyagi viszonyait kutatni, főleg e kérdésnél nem, hol a kölcsönadásból kára sincsen, sőt háromnegyed százalékot fenntart abból magának.

Salacz Gyula polgármester megjegyzi, hogy e határozatot a csatornázás feletti tárgyalásokon hozták, Vizer pedig csak később lett a bizottság tagja, mikor a vizvezeték felett tárgyaltak. De különben is a közgyülést a határozat hozatalánál egyedül az az intentió vezette, hogy a szegényebb háztulajdonosok helyzetén könyitsen, mert hiszen ellenesetben nem 100,000, de egy millió forint is alig volna elég.

Varjassy József azon tényben, hogy a közgyülése csak százezer forintot szavazott meg, dokumentálva látja a közgyülés intentióját, most ha nemcsak a szegényebbekről akart volna ezáltal gondoskodni, feltétlenül többet szavazott volna meg.

Pétertfy Antal és Pless Mór hozzászólása után elnök szavazásra bocsájtotta a kérdést, melynek eredményekép a közgyülés 32 szavazattal 16 ellenében a tanács javaslatát elfogadta.

A tanács jelentése, hogy a Ganz és társa részvénytársulatnak a radnai uti villamos központi telep épitésére vonatkozólag az engedélyt kiadta oly feltétellel, hogy az épitkezéseket egyszerre kötelesek megkezdeni s az ideiglenes gépházat csak 1898. évi május 1-ig használhatják, tudomásul vétetett.

A közgyülés elfogadta a tanács javaslatára, hogy Pellegrini Dávid és Sztanity Mátyásnak a radnai ut felemelésével kapcsolatos munkák egységes árai 10 krral felemeltessenek.

A tanács Moskovitz Izidór által a városi szin- és bérház épületben bérelt bolthelyiség és lakás bérbeadása iránt az árverést megtartván, annak eredményekép azokat Holtzer Mór és társának adta át 1600 frt évi bérért. Az árverés után Moskovitz hivatkozva 16 évi bérlői minőségére, bérletének az eddigi 1450 frt mellett ujabb három évre leendő meghosszabbitását kéri.

A tanács a város érdekeire való tekintettel csak annyiban javasolja Moskovitz kérelmét teljesiteni, amennyiben három nap alatt nyilatkozik, hogy 1600 frt évi bért kész fizetni.

Hosszas vita fejlődvén ki e tárgy felett, elnök szavazásra bocsájtotta a kérdést, egyenlő szavazatok folytán elnöki döntésével a tanács javaslatát elfogadta.

A közgyülés Kádas Kálmán városi ta-

---

miféle kertben se nyilik; és mikor egészen közel állott hozzá, kék szeméből olyan mélységes, olyan végtelen szelidség ragyogott ki, hogy azt hitte, a saphirszinü menny nyilt meg előtte.

Ah! ez egyszer megtalálta azt a férjet, a kire vágyódott! Előtte állt, két szemével látta álmának ragyogó alakját; és mikor megkérdezte tőle, olyan hangon, a mely lágyabban ömlött a mormoló patak fölött elsikló szellőnél is, hogy: „Szép királyleány, eljösz-e hozzám feleségül? — édes mámorba borult egész lelke s azt hitte, meg kell halnia gyönyörüségében.

Az esküvő napján felnyitotta a harmadik ládát is, a drágakövet, hogy kivegye belőle a harmadik köntöst, a legszebbiket.

De a ládában furcsa köntös volt — nem is köntös volt az, hanem szemfedő.

Erre a királyleány sirva fakadt, mert megértette, hogy a meghalás pillanata elérkezett. Hirtelen roszullét fogta el s kilehelte lelkét, minekelőtte az éjszaka ráborult volna.

Mert idelenn senkinek az ábrándja sem válhat valóra; mert a földön sosem eshetik meg az, hogy a királyleányok olyan királyfiakhoz mehessenek feleségül, a kinek ragyogó ruhájuk is, virághoz hasonló ajkuk is van s szemükből a mennynek mérhetetlen kéksége mosolyog.

Franciából: ELEK ARTHUR.

nácsnoknak 4 heti, Madarász Antal Gáji külvárosi alkapitánynak 3 heti és ifj. Urbányi Béla városi ellenőrnek 6 heti szabadságot engedélyezett.

Több földbérlet iránt kötött szerződés jóváhagyása, meghosszabbitása és átruházása után elnök az ülést bezárja.

IDŐJÁRÁS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 758.1 milliméter, délután 2 órakor 758.7 milliméter. **Hőmérsék**: reggel 7 órakor C° + 19.5, délután 2 órakor C° + 25.3. **Szél iránya és ereje**: reggel 7 órakor DK 5, délután 2 órakor DN. 3. **Felhőzet**: reggel félborult, délután borult, dörög, esik. **Csapadék** az utóbbi 24 órában: 5 milliméter égiháboruval.

Csónakon az Atlanti Oczeánon át.

— A legnagyobb evezős rekord. —

Az a dicsőség, hogy a világot merész utazásokkal bámulatba ejtették, az 1896-ik évben kétségtelenül a svédeké és norvégeké. A Spitzbergák közelében levő kis szigeten Andrée, Eckholm és Strindberg nevü svédek készülnek óriás léghajóval az északi sarkhoz utazni. Most pedig két ifju norvégiai ezer veszélyek közt befejezett utazás hősei gyanánt — lép előtérbe. Ezek pedig a 31 éves Harbo Geo, hosszujáratu hajóskapitány és társa, Samuelson Frank, 21 éves matrós, — a kik, evezős csónakokon keltek át New-Yorkból az Atlanti Oczeánon keresztül és tegnapelőtt reggel Havreba érkeztek.

Harbo és Samuelson ez oczeáni csónakozásukkal megnyerték az evezős világrekordot. A négyezer tengeri mérföldnyi (7420 kilométer) utat New-York és Havre közt hatvankét nap alatt járták meg, vagyis közel két annyi idő alatt, mint a mennyire egy jó vitorlás hajónak van ugyanannyi utra szüksége.

A norvég utazók járművének leirásából még inkább meggyőződtünk arról, hogy a vállalkozásuk a legmerészebb, a legbátrabb volt. Fox nevü evezős-csónakuk hat méter hosszu, alig másfélméter széles jármü, melynek sem kormánya, sem vitorlái nincsenek. Hófehérre van mázolva és hátsó végén az amerikai csillagos lobogót hordja, melyet az eső, szél, vihar és a felcsapkodó hullámok rongyokba téptek.

Az elutazás Newyorkból junius 6 ikán, óriási néptömeg jelenlétében történt, mely a bátor utazókat lelkes hurrázások közt kisérte. Az utra alkalmat egy new-yorki sportlap fölszólitása adott, mely aranyérmet tüzött ki jutalmul a legerősebb s legkitartóbb csónakázónak. Az érem az egyedüli jutalom, a mely a két norvégnak a veszélyes utért jut. Harbo és Samuelson egy tucat evezőt vittek magukkal. Csupán az evezők segélyével, vitorla és kormány nélkül akarták a oczeánt áthajókázni. Utközben Horbo kapitány naplót vezetett, a melyben feljegyezte az ut érdekes élményeit. Ezen feljegyzések közül ma nehányat közöl egy párisi lap.

Tiz nappal az elindulás után a „Fox" találkozott „Fürst Bismarck" német hajóval, mely Cherbourgból New-Yorba hajózott. Julius 8, 9 és 10-ikén az óczeánon rettentő vihar dühöngött, mely a két norvéget a lélekvesztővel Newfoundland szikláira vetette. E mellett viz és élelmi készletük elveszett. Csak 15-ikén találkoztak a háromárboczos norvég „Citó"-val, mely ellátta őket viszel és élelemmel. Egy más norvég hajó, az „Eugen" julius 24-ikén szintén élelmi szerekhez jutatta őket. A három nevezett hajó kapitányai bizonyitották Harpo naplójában, hogy a „Fox"-on a New-Yorkban tett fogadás szerint sem vitorlát, sem kormányrudat nem találtak.

Julius 9-ike és 10-ike közti éjjel a vihar melyről említést tettünk, tetőpontját érte el. Egy hatalmas hullám elboritotta a „Fox"-ot s a csónak felborult. Harbó és Samuelson a tengerbe estek. Négy óra hosszáig küzdöttek a háborgó hullámokkal felborult csolnakjukba kapaszkodva, hasztalanul erölködtek, hogy a csolnakot ujra felállitsák, nem birtak a tenger hullámainak erejével. Tizenkét magukkal vitt evőzőjük, étel és vizkészletük elveszett. Végre sikerült kettőjöknek emberfeletti erőmegfeszitéssel a csónakot visszaforditani és két evezőt a vizből kihalászni. Ezekkel folytatták utjukot, a mig utközben egy gőzhajótól nem kaptak két uj evezőt és élelmiszereket.

Csaknem 16 napi utazás után Scilly szigetére értek Anglia délnyugati partja mellett és innen további hat nap alatt tegnap délelőtt fél tiz órakor értek Havrebe. Nagyszámu közönség várta a két bátor csónakost a havrei n. n. kereskedelmi medenczében. Itt a nézők élénk éljenzése közt szálltak partra. Külsejük nagyon is magán viselte a végtelen fáradalmak és veszélyek között megtett ut bélyegét. Ruházatuk rongyokban függött le róluk s kezeik a folytonos evezéstől véres zuzódásokkal voltak boritva. Megérkezésük után mindenekelőtt egy fényképész az összes bel- és külföldi képes lapok számára megörökitette; előbb természetesen egy ruhakereskedésben az aktushoz illőbb ruhát kaptak. Aztán az amerikai konzulnál tisztelegtek. A két norvég a csónakot „Fox"-ot, Havreben, Rouenben és Párisban sorra ki akarja állittatni s az ekként begyülő összegen gőzhajón akarnak New-Yorkba visszatérni, hogy az aranyérmet az evezési világrekordért átvegyék.

IDŐJOSLÁS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Augusztus 13. —

Hűvös. — Eső. — Zivatarok.

HIREK.

Arad, augusztus 13.

Napirend:

Augusztus 13. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Hypolit vértanu. — Protestáns naptár: Hypolit vértanu. — Görögkeleti naptár (augusztus 1.): Péter. — A nap kél 4 óra 55 perczkor, nyugszik 7 óra 14 perczkor. — A hold kél 10 óra 44 perczkor, nyugszik 9 óra 10 perczkor.

Augusztus 16. Alsó Fehér-Körös ármentesitő társulat gyülé e Borosjenőn délelőtt 9 órakor.

Augusztus 18. Az amerikai szőlőtelep szövetkezet közgyülése délelőtt a kereskedelmi és iparkamarában.

Augusztus 19. Jegyzőválasztás Borossebesen.

Szabadsagharczi emléktargyak országos muzeuma (szinházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet dijtalan

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola. földszint.

Vonatok indulása Aradról. Budapest felé: Személyvonatok reggel 3.—, d. e. 11.20, este 9.35, tehervonat személyszállitással d. u. 3.56, gyorsvonat 8.18 d. e. Csabáig: 5.10 reggel naponta, 12.— délben (csak pénteken.) Tövis felé: Személyvonatok 6.30 reggel, 4.30 d. u., tehervonat 7.25 este, gyorsvonat 7.02 este, Soborsinig: Személyvonat 2.30 d. u., Radnáig: 6.55 reggel (csak vasárnap, ünnepnapon és búcsú-napokon.) Temesvárig: Személyvonat 6.20 reggel, 1[illegible].25 d. e., vegyesvonat 5.— d. u. Szeged felé: Személyvonat 4.45 reggel, 8.45 d. e., vegyesvonat 4.10 d. u. Nagy-Halmágy felé: Személyvonat 6.35 reggel, 1.50 d. u., vegyesvonat 11.55 d. e. Mezőhegyesig: Vegyesvonat 2.20 délután.

Vonatok érkezése Aradra. Budapestről: Személyvonat 6.05 reggel, 8.17 d. e., 3.55 d. u., gyorsvonat 6.52 este. Csabáról (minden pénteken) 7.— reggel. Szolnokról: 8.47 este. Tövisről: Személyvonat 8.55 este, 6.54 reggel, 10.50 d. e., gyorsvonat 8.08 reggel. Radnáról: (csak ünnepen, vasárnap és búcsú napokon) 9.19 este vegyesvonat, mindennap d. u. 3.12 tehervonat személyszállitással. Temesvárról: Személyvonat 3.44 d. u., 10.55 este, vegyesvonat 10.43 d. e. Szegedről: Személyvonat 6.42 este, 10.25 éjjel, 8.45 d. e. Nagy-Halmágy felől: Személyvonat 8.03 d. e., 6.34 este. Vegyesvonat 11.05 d. e. Mezőhegyesről: Vegyesvonat 12.50 délután.

Nagy betörés Odvoson.

— Saját tudósitónktól. —

Fekete Péter, az odvosi szenzációs betörés tettese, teljes beismerésben van már, sőt az ellopott és elrejtett értékek is mind a tulajdonos kezében vannak már.

Mikor e két titkos rendőr Feketét a kurtici állomáson elfogták s a váróterembe vive nyomozták, 603 frtot találtak nála legnagyobb részt papirpénzben. Aradra hozva Green Nándor alkapitány nyomban kihallgatta s bár eleinte tagadott konokul mindent, később bevallotta, hogy a betörést ő követte el.

Még folyó hó 8 án érlelődött meg benne a gondolat, hogy Konopy Kálmánnál be fog törni, tettét kilenczedikéről tizedikére virradó éjjel követte el kevéssel éjtél után. Az iroda külső ablakját kifeszitette s mivel a belső ablak nyitva volt, könnyü szerrel a szobában termett.

Tudván azt, hogy az értékek hol vannak elrejtve, egyenesen az irósztalnak tartott, annak fiókját egy ott talált vadásztörrel kifeszitette s a vaskazettát, arany tekercset és összes pénzösszeget magához véve, az ablakon át távozott.

Mivel azonban az összes pénzt, de főleg a vaskazettát magával nem vihette, magához vett egy csomó pénzt, a többit pedig Odvos közelében egy hegy tövében elásta.

E vallomás folytán Green Nándor alkapitány és Kondor titkosrendőr kedden délelőtt 10 órakor átmentek kocsin Feketével Radnára, illetve Odvosra, hogy a helyet megmutassa, ahol a pénzt elrejtette.

Radnán csatlakozott hozzájuk Csukay Sándor főbiró is és ekkép Fekete utmutatása szerint a rejtekhelyhez jutottak. A helyet a hegyoldalon Fekete rövid keresés után megtalálta, minthogy kövekkel a helyeket megjelölte s aztán ő maga kaparta ki a föld alól a vaskazettát.

Innen Konopy Kálmánhoz hajtattak, hogy a kazettát az ő jelenlétében bontsák fel, minthogy Fekete sem birta a fedelet teljesen felnyitni, csak ugy az ujjaival halászta ki belőle az értéktárgyakat.

Mikor a kazettát felbontották, abban sem a 20,000 frtról szóló takarékpénztári könyvet, sem az aranygyürüket, sem az ezüsttekercset meg nem találták. Fekete mindenkép erősitette, hogy ő e tárgyakat bennehagyta a kazettában, ekkor azonban ujra kihajtattak a helyszinére, már csak azért is, mert Konopy bejelentette, hogy értékes pipái is hiányzanak.

Rövid keresés után Fekete egy más helyen kiásta a hat értékes tajtékpipát is, melyekkel aztán Konopy házához tértek vissza. A káros a tárgyakat átvéve kijelentette, hogy még egy tekercs arany (valami 25—30 darab) és az aranygyürük hiányzanak, Fekete azonban ezek hollétéről mit sem akart tudni.

Ujra kihajtattak tehát a hegyoldalhoz s ott sok nógatás után egy harmadik helyről előkeritette Fekete az aranygyürüket is, melyek egy skatulyába voltak téve és gondosan elásva. Még csak az aranytekercs hiányzott, de mivel ekközben egészen beesteledett s a keresés lehetetlenné vált, a vizsgálatot befejezték s Green Nándor kedden éjjel visszatért Aradra.

Tegnap reggel aztán telephonon értesitette Csukay főbiró Green alkapitányt, hogy a tekercsarany is megkerült azon helyek szomszédságában, hol a többi értékek voltak elásva.

Igy tehát az összes ellopott értékek a tulajdonos birtokába visszakerültek, a mely körülmény érdeme mindenesetre az aradi rendőrséget illeti, mely e tényével bebizonyitotta azt, hogy cseppet sem áll a fővárosi megett.

Az irodában bünjelként talált kék munkásnadrágot Fekete a magáénak ismerte el, melyet sietségében hagyott vissza, de amelyért visszatérni már nem mert.

A betörőt tegnap átkisérték az aradi kir. törvényszék börtönébe.

— **Az adókivető bizottság működése.** Az aradvárosi adókivető bizottság folyó hó 14 én délelőtt 9 órától kezdve a sörosarnokos, sörraktáros, sütő és szabó iparosok III. osztályu kereseti adóját fogja megállapitani.

— **A szomszéd megye közigazgatása.** Tegnap délelőtt tartotta meg Csanádvármegye közigazgatási bizottsága augusztus havi ülését. Az ülésen Lonovics József főispán elnökölt s az előadók jelentéseit — mint tudósitónk távirja, egyhangulag vették tudomásul. Az alispán jelentése után a „politika áldozatá"-nak, Kriszt Mihály városi felfüggesztett közgyámnak az ügye került felebbezés folytán tárgyalás alá. Kristóffy József megyei főjegyző terjesztette elő a vizsgálat összes iratait, a melyekből nyilvánvalóan kiderült, hogy ez a nagy ellenzéki alak — kit mindenképen szerettek volna martirnak, független elvei áldozatának megtenni, — a leggaládabb módon tett tönkre egy özvegy asszonyt, elharácsolván 5—600 forintját. A bizottság egyhangulag jóváhagyta az alispán felfüggesztő határozatát, sőt

Dobák Béla kir. ügyész azt inditványozta, hogy minden közokiratháamisitás, hűtlen kezelés és zsarolásról van szó, az ügy tétessékáta bünfenyitő törvényszékhez. Az ülés lefolyása különben a csunya ügy daczára is csendes volt és ½ 1 órakor véget ért.

— **A világosi gyásznap.** A nemzeti megpróbáltatások történetében szomoru évforduló nap ez a mai. Ma van negyvenhét éve annak, hogy Világosnál meghódoltak a magyar fegyverek és elbukott a magyar nemzet igazsága. Oh, némuljon el körülöttünk egy perczre a mindennapi élet zsibongó lármája és legyen az idők egy paránya a nagy, nemzeti fájdalmak emlékének szentelve! .... Mert nagyon szomoru nap volt ez a negyvenhét év előtti nap nekünk magyaroknak. Isten a megmondhatója, hogy mit vétkezhettünk, hogy ugy történt, de Isten legyen érette áldva, hogy igy mult el felettünk, a mint vagyunk. Ugy látszott, hogy Mohácsnál gyászosabb sirja lesz a magyarnak — Világos. Es nem lett, vagy ha sirja volt, hát feltámadt a halott, mit belefektettek. Magyar él még mindig e földön. Világos vára alatt magyar eke szántja a földet és omladozó köveiből magyar ember épit házat, templomot, iskolát. — De azért annak a szomoru napnak legyen az idők végéig szent az emléke. Fájdalmas bár, hogy megtörtént, de vigasztaló ám, hogy elmult. Világos várának omladékai között hajtanak ki az engesztelődés szelid virágai!

— **A király köszönete.** Az Ő Felsége személye körüli miniszter a napokban tudatta Fábián László főispánnal, hogy Ő császári és apostoli királyi Felsége a cabinet-iroda utján legmagasabb köszönetét nyilvánitotta Aradvármegye közönségének a magyar állam ezer éves fennállásának megünneplése alkalmából kifejezett hódolatáért. A királyi köszönetet az októberi közgyülésen fogja az alispán a megye törvényhatósági bizottságának tolmácsolni.

— **Aradmegye az országos erdészeti gyülésen.** Az országos erdészeti egyesület elnöke Bedő Albert földmivelésügyi államtitkár Szathmáry Gyula alispánhoz intézett leiratában köszönetét fejezi ki az alispánnak a a kopár területek beerdősitése kérdésének előkészitése érdekében kifejtett fáradozásaiért s egyszersmind meghivja őt az augusztus 30. és 31-ik napjain Budapesten megtartandó országos erdészeti gyülésre.

— **László főherczeg szarkofágja.** József főherczeg és családja megható módon gondoskodik a szerencsétlen véget ért László főherczeg emlékének megörökitéséről. Az ifju főherczegről Strobl Alajos tanár több szobormüvet készitett; Benczur Gyula, a kitünő müvész pedig most festi azt a képet, mely a főherczeget abban a ruhájában ábrázolja, a melyben utolsó vadászatára indult. Legujabban a főherczegi család diszes szarkofágot rendelt a megboldogult főherczeg számára Strobl tanárnál, a ki az arra jövő dombormüvü melléképet már el is készitette.

— **Libatolvaj.** Két panasz is érkezett tegnap a kihagási biróhoz Friz Magdolna ujaradi leány ellen. Lamberti Ferenczné tette a feljelentést, hogy ez a leány nyolcz darab libáját Holtmaros utczai házából kilopta s aztán eladta. A másik feljelentő Macsán Ircza Mihály utczai lakós, kitől még négy darab hizott libát hajtott el Friz Magdolna. Eppen elakarta a jószágokat adni a piaczon, mikor a rendőrség elfogta s bekisérte. Tegnap aztán átkisérték a vizsgálóbirósághoz.

— **Tolvaj kéregetőnő.** Gépitz Mária kéregetésből szerzi meg a mindennapi kenyerét, házról-házra jár egy darab kenyérért, egy kis alamizsnáért. — Az emberek megszánják, megszánta Albert Terés szakácsnő is és valahányszor hozzá jött, mindig segitett rajta valamivel. Tegnap épen akkor zörgetett be a Szent-Pál-utcza 9 számu házba, mikor Albert Teréz nem volt a konyhában. A kéregetőnő felhasználta ezt az alkalmat s elvitte étresztő óráját. Most keresi a rendőrség.

— **Adomány.** Maresch Gyula az Atzé-Péter utczai üzletének első napi bevételét 10 forint 55 krt a városi árvaház javára adományozta.

— **Terjed a sertés vész.** Aradon a sertésvész egy idő óta ujra nagyobb arányokat öltött, főleg mióta a közvetlen szomszédos községekben az kitört, ami arra a feltevésre enged következtetni, hogy minden ellenőrzés daczára is behozták azt valamikép a város területére. A gyepmesterhez minden nap 5- 6 beteg állatot visznek ki álatorvosi megvizsgálás végett, melyeken a betegség konstatálva lesz. Tegnap délig három darabot vittek ismét ki, melyeken Engel Armin állatorvos a sertés betegséget konstatálta.

— **A nők barátja.** Ne hogy pedig azt gondolják, hogy De Ryon urról, a Dumas hőséről van szó; mert bizony tévedni fognak. Magyarországon a nők barátja Wlassics Gyula, a közoktatásügyi miniszter, aki megengedte, hogy patyikusok, tanárok legyenek, s a ki most már azt is megengedte, hogy ha a tanárok vagy tanitó kisasszonyok szerelmesek, hát — hát férjhez is mehesenek. Ezt a határozatot pedig hozta abból az alkalomból hogy Gosztajer Berta esztergomvárosi elemi iskolai tanitónőnek, az ottani iskolaszék megtiltotta a férjhez menetelt, mondván, hogy a tanitónő, ha férjhez megy, elveszti az állását. A szerelmes tanitónő nem sokat adott a végzésre, mert tudta, hogy azok is voltak már szerelmesek, a kik a végzést meghozták, hanem férjhez ment és a végzést „birtokon kivül," vagy „belől," de megfelebbezte. Esztergommegye közigazgatási bizottsága az iskolaszék vegzését megsemmisitette és a férjhezmenetelt is post festa bar megengedte. Ezt a végzést a tanfelügyelő illetékességi szempontból, az iskolaszék pedig érdemből megfelebbezte. Wlassics kultuszminiszter a nők barátja a szerelmes tanitónőt megnyugtatta, hogy a férjhezmenetelt ő is jóváhagyja. Igy tehát a tanitónőknek szabad a férjhezmenetel, ha van — völegény,

— **A Mátyástemplom fölszentelése.** A budavári Matyastemplom fölszentelése szombaton, aug. 15-én reggel 8 órakor kezdődik s délelőtt 11 órakor végződik. A szertartást Vaszary Kolos biboros hercegprimás végzi. A fölszentelés után a hercegprimás, Boltizár és Jung fölszentelt püspökök csöndes misét mondanak. Delután litánia és predikáció lesz. A három oltárra szánt ereklyéket a fölszentelést megelőző napon, pénteken délután a Loretói kápolnában az oltárra teszik s a papság az ereklyék előtt zsolozsmákat mond. A templomon most végzik az utolsó munkálatokat. Mar mindennel készen vannak, csak még a Szent-István kápolna diszitése van hátra.

— **Hullaégetés Nagyváradon** Nagyvárad városa kifogyott a földből; egyelőre ugyan még csak az esett állatok elásására való földből, a mennyiben a hullatár már megtelt s másikat kijelölni csaknem lehetetlen a város szűk határa miatt, a tanács ilyen viszonyok mellett czélszerünek látná egy hullaégető kemencze felállitását, melyben az elesett állatok maradványai ugy emésztetnének el csekély költséggel, hogy a közegészségügyre ne hassanak károsan; s felhatalmazást kért a közgyüléstől, hogy bocsásson rendelkezésére 3000 forint legmagasabb összeget, a melyből sürgősen hullaégető kemenczét állittathasson föl. A hullaégető kemencze egy marosvásárhelyi állatorvos rendszere szerint épittetnék, amely rendszert — mint igen czélszerüt — a belügyminiszter ajánlotta a hatóságok figyelmébe.

— **Öngyilkos rabló.** A szegedi kerületi fogházban — mint nekünk irják — ma reggel halva találták Kis Pál rabot, aki egy napja volt lakója a börtönszobának. Kis Pál kis bojtár volt Csaki Antal gulyás mellett a kisteleki határban, s az alig tizenkilencz éves gyerek az öreg gulyás sok beszédjétől rávetette magát, hogy avval együtt kirabolják Kordes Férenczné kisteleki lakósnőt. A rablás azonban balul ütött ki, mert emberek jöttek arra felé, mire a két rabló lövöldözni kezdett. A revolverlövésekre a czirkáló csendőrörjárat is odakerült, s elfogta a két jó madarat. — A börtönben aztán nagyon megbánta könnyelmü tettét a bojtárgyerek, hogy ráhuzták reggel a szürke rabruhát; bevallott töredelmesen mindent a vizsgálóbirónak, aztán a czellájába visszatérve, felkötötte magát a nyakkendőjére. Ugy találták meg kihült testtel, halottan.

— **Leforrázott gyermek.** Csurdár Tivadar siklói gazda Demeter nevü hét éves fiacskája a napokban leforrázta magát és a szenvedett égési sebeiben nehány óra multva meghalt. A gondatlan szülők ellen meginditották a bünfenyitő vizsgálatot.

— **Kevés az állatorvos.** Abauj-Tordavármegye közigazgatási bizottságának a földmivelesügyi miniszterhez intézett egy felirata érkezett tegnap — hason szellemü elöterjesztéssel való pártolás végett — Aradvármegye közigazgatási bizottságához. A feliratra az Aradmegyében is oly sajnosan aktuális sertésvész szolgáltatott okot, mely járvány Abauj-Tordában is fellépett és rohamosan terjed. A közigazgatási bizottság ott azt tapasztalta, ami különben szintén nagyon ráillik a mi állapotunkra is, hogy az állategészségügyi szolgálat ellátására ily rendkivüli időszakokban a meglevő határrügyi állatorvosi kar alig képes. Nagyon szükséges volna tehát, ha a kerületi állami állatorvosok némi munkaerő segitségben részesülnének. Ennek megvalósitására a felirat azt az életrevaló inditványt teszi, hogy az állatorvosi akadémiát végzett ösztöndijasok, a kik a mostani rendszer szerint a gödöllői korona uradalomban szoktak szolgálat tételre beosztatni, ezentul a kerületi állami állatorvosok mellé osztassanak be. Az inditvány minden esetre érdemes arra, hogy Aradvármegye közigazgatási bizottsága is pártfogolja.

A kis hadnagy.

— Csáky-Pallavicini gróf öngyilkosságához. —

A Ferencz József lovassági laktanyában mult éjjel lövés dördült el, amely egy fiatal tiszt életét oltotta ki.

A kis huszár Csáky-Pallavicini Arthur őrgróf, aki önként dobta el az életet, immár eljátszotta a „be or not to be" siralmasan ostoba komédiájának utolsó felvonását és ott fekszik halványan, lezárt szemekkel, épen ugy nem adva választ a nagy rejtélyre, mint nem adott előtte annyi millió és millió elköltözött.

Mi volt öngyilkosságának oka? Talán szerelem? Hiszen a fiatal tiszt épen ugy kigyógyulhatott volna orfeum-diva iránti rajongásából, mint kigyógyult annak idején az atyja, Hyppolit őrgróf, aki a hatvanas évek végén, családja ellenkezése daczára, erőnek erejével el akarta venni Ciniselli Emmét, az akkori Ciniselli czirkus ünnepelt diváját.

Hyppolit őrgróf felejtett, később rangjához méltón nősült, elvevén Vojkffy Flóra grófnőt és ma egyike a legkitünőbb családapának, aki mintaférj és gazda.

Pallavicini Hyppolit őrgróf különben nagyon érdekes családból származik. Holmi szobatudós német psychiatra azt mondaná rájok, hogy terheltek. De a német psychiatrák sokszor nagy szamarak, a Pallaviciniak pedig csak érdekes különcz emberek.

Eredeti ember volt különösen Arthur gróf nagyatyja, Pallavicini Róger őrgrót.

A negyvenes években mint lovastiszt Borsodban állomásozott és ott ismerkedett meg Csáky Zsigmondné, született Vay Lilla grófnővel.

Vay Lilla abban az időben nemcsak egyik legszebb, de legszellemdusabb asszonya is volt az országnak.

Ő róla mondta Ragályi Tamás vicze-nádor és Borsodmegye hires követe, hogy:

— Ha én kidülök, csak egy méltó utódom lehetne a követségben, fájdalom, ez az egy nem lehet, mert leány — Vay Lilla.

Ugyancsak Vay Lilla volt az, aki még Kövyt, a hires rideg sárospataki jogtanárt is elragadta szépségével, ugy, hogy mikor egyszer atyja berkeszi kastélyában volt vendég,

Lilla grófnő emlékkönyvébe a következő sorokat irta:

Néz tükörbe, ott egy rózsa,
De a rózsa virágánál —
Sokkal szebb az originál. . . .

Hogyne büvölte volna el hát Roger őrgrófot a csodálatosan szép esszes aszony!

Szorgalmasan ki is nyargalt naponta Miskolczról Kurittyánba, a grofi kastélyba és minden képzelhető trubadur korszakbeli hódolattal vette körül Csákynét.

A szép Lilla azonban Kund Abigél módjára, mint macska az egérrel, játszott udvarlóival — igy a nyalka tiszttel is.

Egy izben égre-földre esküdözött a bájos asszonynak Roger őrgróf, hogy igy meg ugy imádja s meghal, ha nem hallgatja meg.

Lila grófné hanyagul lóbázva magát a zsöllyében, gunyos mosolylyal vetette oda:

— Oh, mind ilyenek maguk hires preux-chevalierk, de a kis ujjukat sem hagynák értünk levágni, ha rá kerülne a sor.

Roger örgróf nem szólt semmit, lement a kurittyani konyhába s pisztollyal kényszeritve a vonakodó szakácsot, levágatta vele a kis ujját.

Pallavicini Roger két fia, Zsigmond és Hyppolit őrgróf, tulajdonképen Csáky-fiu — csakhogy Roger őrgróf adoptálta őket és innen ered a Csáky-Pallavicini összetett név és összetett czimer.

Zsigmond, vagy mint intim körben nevezik: Ismond gróf annak idején egyik legkedvesebb embere volt Milán szerb királynak — illetve akkor még fejedelemnek és gratissima persona a belgrádi konakban.

A forró vérü őrgróf tulságosan mélyen talált a szép fejedelemné csillagszemeibe nézni és rajongásának nagyon is feltünő módon adta jelét. Milán, aki nagyon szerette az élczes czimborát, aki pompás maitre de plasir is volt, csak néze egy ideig a tulságos rajongást, mig végre kenyértörésre került a dolog.

Théâtre paré volt a belgrádi konakban és Pallavicini örgróf épen az udvari páholylyal szemben lévő páholyban foglalt helyet. Diner után talán egy-két kupiczával több curagaot hörpintett fel a jó marchese, denique nem elégedett meg a csöndes bámulással, hanem kezét szivére téve — horrendum dictu — csókot kezdett hányni Natália fejedelem asszonynak.

A publikum csöndesen, majd hangosabban zugott, Natália hol elsápadt, hol elpirult, mig végre is Milán átküldte hadsegédét és egy kis douce violence alkalmazásával eltávolitotta a rajongó Toggenburgot.

Hyppolit örgróf, a szerencsétlen véget ért Arthur atyja, mint huszártiszt szolgált a hadseregben, majd a honvédséghez lépett át, de már régebben birtokaira vonult és nem szerepel a nyilvánosság előtt. Teljesen családjának élő ember és mint ilyent, annál érzékenyebben sujtja fiának elvesztése.

A szegény fiatal tiszt pedig ott nyugszik a ravatalon és önkéntelenül is ajkunkra tolul a kérdés: ez az öngyilkosság nem volt-e egy pillanat meggondolatlan folyobbvnása, — nem-e az a hóbortos trubaduri vér szólalt meg benne, amely nagyatyjával levágatta kis ujját, a nagybátyjával pedig csókokat dobáltatott nyilt szinházban egy fejedelem nőnek?

Nincs, aki a kérdésre feleljen . . . hiszen Yorik koponyája sem felel a dán királyfinak, mikor tépelődve forgatja kezében.

HYMEN.

Esküvő, Boskovits Lajos az államvasutak aradi üzletvezetőségének derék hivatalnoka, folyó hó 20-án tartja meg esküvőjét Ring Józsa kisasszonnyal. Ring Zsigmond polgártársunk szép leányával. A házasságkötés után az uj pár d. u. 5 órakor az izraeita templomba vonul, hogy frigyét egyházilag is megáldassa.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

* **Csik Irén Aradon.** Lászkay András szintársulatának szerződését e hét végére bebefejezi. Az énekes személyzetben igen szerencsés szerződést csinált. Mint értesülünk koloratur énekesnőnek szerződtette Csik Irént, a zeneakadémia kiváló képzettségü növendékét. Csik Irént az aradi közönség a hangversenyteremből kedvezően ismeri a tavasz óta, ismerve a tehetséges énekesnő temperamentumát, hiszük, hogy a szinpadról kedvenczévé lesz a közönségnek.

* **Szerzői jog.** A „Jókai" czimü szépirodalmi lap közzétette Kóbor Tamásnak egy kis novelláját, a szerző nevének kiirásával ugyan, de annak megemlitése nélkül, hogy azt Kóbor Tamásnak „Aszfalt" czimü kötetéből ollózta ki. Az iró, aki nem akart a kérdéses lap munkatársaként szerepelni, szerzői jog bitorlása miatt pört inditott Keleti Ö. Lajos, a „Jókai" lap szerkesztője ellen. A pörben a panaszlott azzal védekezett, hogy jogában állott egy uj novella-kötetből mutatváryt közölni s ő eleget tett kötelességének, mikor a szerző nevét kiirta lapjába. Minthogy azonban a Jokai Mór elnöklete alatt álló szerzői jogi szakértő-bizottság Falk Miksa referálása alapján azt a véleményt nyilvánitotta, hogy átvett közleményeknél a forrást pontosan meg kell jelölni, a budapesti törvényszék vétkesnek nyilvánitotta Keletit. Keleti fölebbezett, de a törvényszék itéletét helybenhagyta most a kir. tábla is.

TÁVIRATOK.

A miniszterelnök utja.

Budapest, augusztus 12. (Saj. tud. táv.) Bánffy Dezső báró miniszterelnök nejével másfél napi itt időzés után tegnap esre utazott el Budapest felé. A másfél napot kizárólag a kiállitás és a birodalmi főváros megtekintésére forditotta, amely utóbbit egyébként jól ismeri 1862-ből mikor a berlini egyetem hallgatója volt.

A miniszterelnököt tegnap is, tegnapelőtt is többen keresték a szállodában, de állandóan nem volt otthon. Senkit sem fogadott és maga sem tett látogatást sehol. Egyetlen ujságiró férkőzhetett hozzá, egy magyar ember, de ez is csak a miniszterelnök elutazásakor, a pályaudvaron s csak is pár szóra.

Wlassics itthon.

Budapest, augusztus 12. (Saj. tud. táv.) Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter ma délben szabadságidejéről, melyet külföldön töltött, visszaérkezett a fővárosba.

Csáky-Pallavicini hadnagy temetése.

Budapest, aug. 12. (Saj. tud. táv.) Csáky-Pallavicini őrgróf, hadnagy temetése rendkivül nagy részvét mellett ment végbe. A koporsóban katonai diszben feküdt, mellén Barrison Etel arczképével. A közönség már kora délután gyülekezett s képviselve volt a társadalom minden rétege. A koporsó körül az elhunyt huszárhadnagy ezredének tisztikara és sok notabilitás és a két Barrison leány mély gyászban foglalt helyet. Két szakasz huszár a katonai zenekarral kisérte a szerencsétlenül kimult őrgrófot a katonai temetőbe.

Eltünt pénzeslevél.

Budapest, augusztus 12. (Saj. tud. táv.) A pesti kereskedelmi bank tegnap 8250 forintot küldött a Tordai takarékpénztárnak. Midőn azonban közegei a postáról visszajöttek, e levél vevénye hiányzott. A meginditott vizsgálat nem deritette ki a rejtélyes esetet és igy a bank az ügyet átadta a rendőrségnek.

Szeless Etelka ügye.

Budapest, aug. 12. (Saj. tud. távirata.) A Szeless Etelka elleni vádhatározat jogerős. A végtárgyalés közelebbről már ki fog tüzetni, melyre igen sok előkelő tanu lesz megidézve.

Nagy esőzések Gráczban.

Grácz, augusztus 12. (Saj. tud. táv.) A tartós esőzések folytán a folyók kiáradtak s a város egy részét veszedelemmel fenyegetik. Egy ház közel az összeomláshoz, három villa pedig már erősen alámosva van, a tüzoltók és utászok egész nap fáradhatlanul igyekeznek mentani, a mit lehet.

A hőség.

New-York, augusz. 12. (Saját tud. táv.) A nagy hőség következtében tegnap 48 emember halt meg és az utczákon 100 ember esett össze. Eddig a napszurás 226 embernek okozta halálát.

Cicagó, augusztus 12. (Saj. tud. távirata.) Tegnap 25, tegnapelőtt 31 ember halt meg napszurás folytán. Az utczákon elhullt lovak veszélyeztetik a közegészséget.

Szerbia panasza.

Belgrád, augusztus 12. (Saj. tud. távirata.) A kormány küldöttséget szándékozik Konstantinápolyba küldeni, mely panaszt fog emelni az arnauták kegyetlenkedéseiért, melyet azok Ó-Szerbiában az ott lakó szerbekkel elkövetnek. E kegyetlenkedéseket különben a radikálisok meetingjén is panasz tárgyává tették.

A persa sah gyilkosa.

Teherán, augusztus 12. (Saj. tud. táv.) A persa sah gyilkosát nagy tömeg jelenlétében ma felakasztották.

Három bank bukása.

New-York, aug. 12. (Saj. tud. távirata.) Három nagy bank bukását jelentik. Az egyik new-yorki, a másik chicagói, a harmadik duluthai.

REGÉNY CSARNOK.

Az ünneprontó.

[8] Irta: Hankonyi Emma.

(Folytatás.)

Hanem amit a fiatal ur a Streichquartett nélkül mivelt a saját szakálára, az már nem volt gyerekség, de csupa aggodalomkeltő, komoly megfontolatlanság. — Kártyaadósságok uzsoraváltóval fizetve, pillanatnyi kölcsönök becsületszóra és más egyéb hasonló baj. Ez megingatta a hitelét s azonkivül sok apró összeütközésbe hozta a fölötteseivel. Az ilyesmi magában, egyedül, még nem elég rá, hogy megbillentse a gazdag ember fia egyensulyát, hanem sok ily több eset együtt olyan zivatar, amelylyel szembe nem lehet megállani. Hógörgeteg, amely az ember nyakába szakad, ha egyszer megindult. Mondják különben, hogy létezett egy tucat beanty, aki segitett ezt a lavinát meginditani. Csakhogy ez nem fontos. Legfölebb együttható ok a többi között. A valóság az, hogy a dolgai rosszra fordultak és az ifju Marsa iparkodott segitení magán. Egyszerüen elment a papához, hogy hozza rendbe az ügyeit. — Pénze van rá elég. Az öreg természetesen elszörnyüködött. — Azután dorgálni kezdte a fiát.

Mindig engedetlen voltál teljes életedben, s most ime ez a következése. A többieket mind szencsével a maguk lábára állitottam, veled nem mentem semmire. Az Andrea, a Carlo mind számottevő ember, de azért még máig is hajt a szavamra. A Vittorim konzul és több pénze van mint amennyit én az ő idejében láttam egy rakáson s ha azt mondom neki máma, hogy ne szivjon hét krajczáros szivart, hát biztosan nem mer hat krajczárosnál drágábbat szivni. Az Angelina, méltóságos asszony, boldog nagy uri dáma, pedig én kényszeritettem a mostani urához, akit akkortájt nem szivelhetett, mert valami tarka uniformisos papagályon járt az esze.

Csak veled nem boldogultam soha, mivel módfölött elkényeztetett az anyátok, a görög asszony, az Artémizia hugoddal együtt. Először azt mondtam: légy jogot tudó ember, nehogy valamennyiteknek egyféle mestersége legyen. Nem akartál tanulni. Befogadtalak az

ittani házunkhoz s még csak meg se szidtalak. Holott engem feleséges ember koromban is végigvert az apám, ha ellenére voltam a legcsekélyebbekben. Ám jó, csakhogy nem használhattalak semmire sem. Akkor kiküldtelek tanulni Bordeauxba a Javeau et fils czéghez, akivel összeköttetésbe álltam. Mert gondoltam, hogy idegenben majd megembereled magad. Te meg a helyett odakünn a szobalányoknak csaptad a szelet. Csináltam aztán veled még egy próbát Bariban a Francesco Pedraglio üzletében, ahová megint csak befogadtak praktikánsnak az én kedvemért. Ott is rosz fát raktál a tüzre. Beszerettél a Signor Francesco kacki menyébe. Hazakerültél hát ujra és katona akartál lenni. Ujra engedtem a kivánságodnak s lettél katona. Sok költséges bolondságot cselekedtél ottan meg, de vártam, hogy benő a fejed lágya és egyszer majd csak vége lészen a hajszának. — Megint csalódnom kellett. Ostobaságot miveltél és fülig belemásztál az adósságba. Akár fölbelőheted magad miatta.

— Nyolczezer forint adósságom van csak össze-vissza, vágott az öreg szavába a fiu, a ki megunta a hosszu atyai dorgatóriumot.

— Nyolczezer frt. de boldogtalan? Es még csak nem is sokallod? Te, aki még százrészét sem érdemelted meg soha ennek a rettenetes összegnek!

Mit gondolsz mennyi tenger munkába kerül ennyi pénzt összeteremteni?

A fiu, aki világélete óta nem volt diplomata, másodszor is kinyitotta a száját:

— De hisz a papa a mellényzsebéből kifizeti ezt az adósságot.

Stefáno Marsa nem jött ki a sodrából a közbeszólásra. Meg nem haragudott, nem pörölt, pedig rendesen egy szükségtelenül meggyujtott gyufáért is éktelen lármát szokott csapni. Mintha az, amit a fia mivelt, már nem szorulna rá a szóvesztegetésre. Azután souverani hidegvérrel az olyan embernek, aki teljesen tisztában van azzal amit teszen, igy szólott hozzá:

Igenis, egy zsebemből kifogom fizetni az adósságodat, mivel szeretem a tisztességet megőrizni, a mig lehet, s mivel hála Istennek van miből. Ezzel aztán ki vagy elégitve a mig én élek. Ha meghaltam, ugyis megkapod a részedet a vagyonomból, ugy mint a többi. De életemben már semmit se fogsz kapni ezen a pénzen felül. Sem adósságfizetésre valót, ajándékot, sem azt a havi pénzt, a melyet eddig rendesen adtam.

Nem szabad miattad elfelednem a másik gyermekeket és az unokáimat. Igaztalanság volna, ha egy tékozlóért megrövidülnének a jók és az ártatlanok. Hanem azt akarom mégis, hogy megéllhess, (mert a hadnagyi rangodról ugyis becsülettel le kell mondanod), hát majd leküldlek a szlavoniai erdőimbe, Lestyicéről épp a minap szökött meg a könyvelőm. Elvitte vagy kétezer forintomat, a mihaszna. Jó lesz majd az annak a helyére. Adok évi hétszáz forintokat, a mi az olyan rongyos helyen untig elég. Még félre is lehet belőle rakni annak, aki okos. A fölebbvalód az Iszkra lesz, ez a régi hüséges cselédem, a kit kasszátorból én tettem kaputos emberré. Ha tetszik, megtarthatom neked ezt az állást, a mig letehened a kardodat; bár tudom, hogy nem sok jót várhatok tőled. Ha nem tetszik, menj Isten hirével. Nekem nincsen többé gondom rád.

A fiuban fölkerekedett a dacz, a parasztvér makacssága, erre a beszédre. Megszegte a fejét.

— Nem megyek Lestyicére, — mondotta határozottan.

Az öreg a vállát vonogatta rá, gunyos közönynyel.

— Hm, nem mégy? Sajnálom. Ez esetben én sem birom kifizetni azt a rémséges nagy summát, — s megfordult a saját tengelye körül és otthagyta a fiát a szoba közepén. Még csak alkudozni sem lehetett, meg csak kérni se. Legfőlebb után szaladni és kapitulálni: elmegyek Lestyicére vagy ahova kivánod, akár a pokolba is, csak fizesd ki azt a szerencsétlen nyolczezer forintot. De Miló Martában is benn volt az apja természete.

— Nem, nem, — ismételte magában, elevenen nem hagyom magam eltemettetni. S Lestyice kész sir. Ottan nem lehet élni. Ha az öreg makacskodik, nem bénom, történjék akármi, de nem engedek neki.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aratási eredmények.

Az a rettenetes időjárás, a mely augusztus 6., 7. és 8-án az ország kétharmad részében uralkodott és pusztitott, örök nevezetességü lesz mindenkor. Ember emlékezet óta, de talán tiz év alatt sem rombolt egyszerre oly óriásilag vihar s pusztitott jégeső és felhőszakodás, mint az emlitett három napon és éjen át. Itélet napjának nevezik azt az abnormális időjárást és pedig egészen joggal, mert a kár, a melyet előidézett, nem százezrekre, hanem milliókra megy; még egy ilyen rettenetes orkán és jégzápor s az egész sujtott országrész a koldusbotot veheti kezébe. Millió és millió forintokat érő gabona pusztult el, de nem is a lábán, hanem már a kévékben és keresztekben; sőt egyes helyeken az asztagokat is annyira fölforgatta és összekeverte a vihar s annyira belehuzódott az asztagokba a zápor- és felhőszakadásból keletkezett viz, hogy a keresztekben levő gabonával egyidejüleg csirázik az asztagokban fekvő gabona is.

Jó termés lett volna gabonából csaknem mindenütt, de augusztus hó 6—7 és 8-ika a terméshozamot — hol még keresztekben és részben asztagokban volt a gabona — 20—50 százalékkal redukálta. Nem igen fogunk csalódni, ha a dunántuli buza és rozstermést 1·5—2 millió métermázsával kisebbre tesszük, az árpa és zab termését pedig 1 millió métermázsával. És ha az eső egyhamar meg nem szünik, akkor a termésveszteség még jelentékenyebb lesend. Az ország más vidékein is, nevezetesen Pest, Bács-Bodrogh, Csongrád, Jász-Nagy-Kun Szolnok, Torontál, Bihar, Heves, Csik, Torda-Aranyos és Alsó-Fehér vármegyékben is alighanem több millió métermázsa buza, rozs, árpa, zab és kukoriczatermés semmisült meg. Legnagyobb a veszteség, amint ezt már a minap megirtuk, a Dunántul sok helyén, a hol a gabonán kivül a kukoricza, dohány, szőlő, répa, gyümölcs nagyobbára tönkre ment. Óriási veszteség érte azonban a Bácskát, Csongrádot és Pest vármegyét is. Itt a nép kukoriczájából termést sem is alig vár, amerre csak a romboló orkán áthuzódott.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes Lajos czég jelentése. —

Pedapest, augusztus 12.

Gabonaüzlet: Buzát ma jól kináltak, a vételkedv szintén igen jó volt s az irányzat szilárd maradt. Elkelt 30000 métermázsa buza 5—10 krral magasabb árakon.

Határidőüzlet: Amerikából lanyhább árfolyamokat jelentettek ugyan, daczára ennek nálunk igen szilárdan indult az üzlet buzában, s tetemesen élénk vásárlási kedv mellett szilárdan zárult is.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	6.42— 6.43
Tavaszi buza	6.80— 6.82
Buza máius—juniusra	—.——.—
Tavaszi tengeri	3.59— 3.61
Őszi tengeri	3.41— 3.42
Tavaszi zab	—.——.—
Őszi zab	5.17— 5.18
Tavaszi rozs	—.——.—
Őszi rozs	5.41— 5.42
Tavaszi repcze	10.60—.—

Értéktőzsde: Külföldi szilárdabb jegyzésekre nálunk is tetemesen megszilárdulnak.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	362.80
Magyar hitelrészvény	390 50
Osztrák államvasut	358 50
Lombard	—.—
Jelzálog hitelbank	—.—
Rima-Muranyi	—.—
Villamosvasut	—.—

KIS LOTTO.

Brünni:

8, 84, 18, 88, 85.

Szeszüzlet.

— Augusztus 12. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 51 forint — krajczár, kesinyben 51 forint 50 krajczár hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót. Száritott moslék 5 frt 20 kr. métermázsánként.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny" távirati tudósitása. —

Budapest, augusztus 12. d. u. 5 óra.

Buza bánsági uj	6.55 — 6.90
Buza tiszavidéki	6.60 — 6.95
Buza postvidéki	6.55 — 6.90
Buza fejérmegyei	6.55 — 6.90
Buza bácskai	6.65 — 7.—
Rozs uj, elsőrendü	5.50 — 5.55
Rozs uj, másodrendü	5.40 — 5.45
Arpa takarmány	3.70 — 4.—
Arpa égetni való	4.75 — 5.50
Arpa sörfőzdei	6.— — 7.50
Zab	5.[illegible] — 6.65
Tengeri bánsági	3.55 — 3.60
Tengeri másnemü	3.45 — 3.55
Káposzta-repcze bánsági	9.50—10.10
Köles	—.——.—
Buza márczius—április	6.78 — 6.79
Buza szeptember—október	6.41 — 6.42
Buza május—junius	—.——.—
Rozs szeptember—október	5.73 — 5.75
Tengeri május—junius	3.58 — 3.59
Tengeri julius—augusztus	3.38 — 3.40
Tengeri októberre	—.——.—
Zab márczius—április	—.——.—
Zab szeptember—október	5.21 — 5.22
Káposzta-repcze augusztus—szeptember	10.40—10.45

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értektőzsdén.

Budapest, 1896. augusztus 12.

Magyar aranyjáradék 4%	122.—
Magyar koronajáradék 4%	99.25
Magyar arany 4½%	124 —
Magyar ezüst 4½%	101.75
Magyar keleti vasut 1876.	122.—
Magyar földtehermentesitési kötvény	97.50
Magyar italmonopolváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesitési kötvény	97.—
Magyar nyeremény-sorsjegy kölcsön	153.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	138.50
Osztrák papirjáradék	101.50
Osztrák járadék ezüst	101.50
Osztrák járadék arany	123.50
Koronajáradék	101.—
1860-iki államsorsjegyek	145.50
Osztrák-magyar bankrészvény	970.—
Magyar hitelbank részvény	339.75
Osztrák hitelbank részvény	361.—
Osztrák-magyar államvasut	357.50
20 frankos arany (Napoleond'or)	9.50
Német birodalmi márka	58.65
London	119.75
Páris	47.55

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

E. M. (Menyháza) Más lap tévedését minek igazitsuk mi helyre: Különben a halálon az előzményekben az a különbség nem változat. Erdeklődését köszönjük és továbbra is kérjük.

LÉGTÜNETI ÉSZLELETEK.

Hó és nap		Légnyomás millimeterekben		Hőmérséklet C°	
		legmagasb	legalantabb	legmagasb	legalantabb
Aug.	1	758.4	756.0	32.1	21.5
„	2	59.0	57.6	28.1	18.9
„	3	60.5	58.8	28.2	18.2
„	4	61.5	60.5	29.5	17.7
„	5	61.5	55.9	30.4	18.3
„	3	55.8	53.0	31.0	21.8
„	7	56.7	53.8	32.9	19 7

Hó és nap		Szél iránya	Szél erőss.	Felhőzet általában	Csap. mm.	Észrevétel
Aug.	1	K.	5	borult	3.6	este ziv. vihar
„	2	DN.	3	félderült	—	—
„	3	EN.	5	derült	—	—
„	4	DN.	5	derült	—	—
„	5	DK.	4	derült	—	—
„	3	DK.	5	félderült	—	villogás
„	7	DN.	6	félderült	9.4	délután zivatar

POSGAY LAJOS dr.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Augusztus 12. —

Fehér Kereszt szálloda: Klein Mátyás utazó, Budapest. Deutsch Henrik kereskedő, Budapest. Velisz Gyula kereskedő, Budapest. Dr. Botosi Béla orvos, Budapest. Schmolka Miksa utazó, Prága. Vozi József földbirtokos, Iltyó. Berger Henrik szállodatulajdonos, Eger. Deutsch Jakab utazó, Bécs. Link R. kereskedő, Bécs.

Nemzeti szálloda: Kernsch Adám mérnök, Troppau.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza.**

Aradi légszeszvilágitási vállalat.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönséget értesiteni, hogy a légszesz igénybevételének megkönnyitése végett hajlandók vagyunk légszeszbevezetést kivánatra ingyen létesiteni olykép, hogy dijtalanul létesitjük a világitási berendezést két csőnyilásra, valamint a berendezést a főzéshez. Ezen előnyökkel szemben az uj bérlő kötelezettséget vállal, hogy három egymást követő éven át 36 forint 50 krnyi, azaz naponként átlag legalább 10 krnyi légszeszt fog fogyasztani. A kötelezett fogyasztás tehát ezekhez képest aránylag egészen jelentéktelen.

A világitási készülékeket, lirákat, lámpákat a fél fizeti. Az Aradi légszeszvilágitási vállalat jelenékeny mennyiséget tart raktáron. — A légszeszmérőkért, valamint a főzőkészülékért jelentéktelen havi bér fizetendő. — A légszesz ára a következőleg lett leszállitva:

Világitási czélra köbméterenként 16 kr.
Fütési, főzési és motori czélokra 8½ kr.

Nagyobb légszeszberendezés esetén az igazgatóság más kedvező megállapodásra is hajlandó lépni a felekkel.

Kéretik a t. közönség kivánatait szóval, vagy irásban a vállalat irodájához intézni. A személyzet a legnagyobb előzékenységgel s szives készséggel nyujt minden felvilágositást. 1067

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára
és **művegytani laboratoriuma**
Aradon, Szabadságtér.

Szivesen ajánlkozik minden bárhol és bárk által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbizható hatásu szereket:

Chinin-cukor es Chinin csokolade gyermekeknek könnyen beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadijjal koszoruztak. Mind az ö világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek, dr. Häger javitott receptje szerint, legmegbizhatóbb szehideglelés ellen felnöttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatásu és ártalmatlan szerekből összeállitott hajfestőszer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje. Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arczon mutatkozó szeplők, pattanások és májfoltok elüzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépit hatásában minden más szert felülmul. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kitünő minőségüek, dr. Szabó Gyula világhiru pincéjéből. Ára 1 üvegnek 8 és frt.

Ménesi aszúbor. Egy 35 centl. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor. 2‰ Chinatartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2‰ Chinin- és vasoxydtartalommal Egy 30 centlit. üveg 1 frt.

Pepsinbor. 2.5‰ tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengali tüzek. Füst és szag nélkül, vör 5 fehér és sárga szinben. Egy kr 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertyafénynyel. Hat perczig égő, 1 drb 60 kr. 12 perczig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perczig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag ¾ literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama. A megfagyott kezet vagy lábat 3—4 nap alatt biztosan meggyógyitja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle meghülésből eredt rheumás és csuzos fájdalmak ellen igen hires és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhöges elleni pora mely minden féle köhögést biztosan gyógyit. Ára 40 kr.

Mindezen gyógyszerek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta utján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizsgálatra megbizásnk elfogadtatnak és lelkiismeretesen teljesitnek.

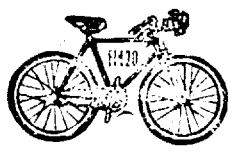

Szállitok önnek kifogástalan, legfinomabb, minden az 1896. évben történt ujitásokkal ellátott prima „Pneumatic" bicziklit eredeti angol szerkezettel beleértve a felszerelés csak 120 frért 1 évre irásbeli jótállás mellett, készpénz fizetés mellett. **Rundbakin M.** Bécs, II. Glockengasse 2. · 871

129, 185. ée 200/1896. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy az aradi kir. váltótrvszéknek 5735/1894. és 7418/1895, ugy az aradi kir. jbiróság 1894. évi 17678 P. és 1895. évi 1706. P. sz. végzése következtében az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár és több foglaltatók javára Dr. Löw Mihály és neje berzovai lakosok ellen 733 frt 75 kr. s járulékai erejéig 1895. évi május hó 20-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 489 frt 70 krra becsült különféle házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a m.-radnai kir. jbiróságnak 3627, 4097. 4104/896. sz. végzése folytán 733 frt 75 kr. tőkekövetelés, ennek és pedig 250 frt után 1894. évi február 26-tól, 243 frt 75 kr. után 1892. május 1-től, és 240 frt után 1896. junius 4-től járó 6% kamatai és eddig összesen 215 frt 24 krban biróilag már megállapitott költségek erejéig Dr. Löw Mihály és neje berzovai lakásán leendő eszközlésére **1896. évi augusztus 21-ikén délután 5 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt M.-Radnán, 1896. évi augusztus hó 9-ik napján.

Smikál János,
1093 kir. bir. végrehajtó.

Néhány
10—12 éves jó családból
való
gyermeket,
kik a német nyelvet akarják elsajátitani,
szeptemb. 1-től
teljes ellátásra
kiváló felügyelet és gondozás
mellett
elvállal és elhelyez
Szepes-Váralján
Fiedler János,
1094 tanitó.

116/1896. sz. kgy.

Ajánlati versenytárgyalás.

Vinga r. t. képv. testületének 116. számu határozata folytán, közhirré tétetik, hogy az uj rom. kath. templomnál a felülvizsgálat alkalmával észlelt hiányok pótlása a vállalkozók terhére ezek hallgatólagos beleegyezésével foganatositttatik.

A szóbeli versenytárgyalás **1896. évi augusztus 27-ikének d. e. 10. órakor** a tanácsteremben tartatik.

A költségvetés szerint a teljesitendő munkálatok költségei 2580 frt 54 krt. tesznek ki versenyző vállalkozó az árlejtés előtt ennek 5% át biztositékul készpénzben köteles letenni.

A költségvetések és tervek a városházán a hivatalos órák tartalma alatt betekinthetők.

Vingán 1896. augusztus hó 8-án.

1089. **városi tanács.**

Nemes rák, élő megérkezés biztositva, 5 kilos kosarakban utánvét mellett 90 drb. **leves rák** 2 frt 80 kr., 60—70 drb. **órlás rák** 3 frt 80 kr., 30—40 drb. **kitünő rendkivüli nagyságu rák** 4 frt 80 kr.

Élő szárnyasok 1896-os. Élő megérkezés biztositva, 6—10 kövér csirke vagy 4—6 kövér rucza vagy nagy liba és egy nagy rucza, vagy 3—4 1895. évi naponta tojó csirke utánvét mellett 2 frt 60 krért szétküld. 1090

B. Kaphan Buczacz (Galiczia).

715/1896. gazd. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Kis Ernő-utcza csatornázása és Sina-utcza között fekvő uttest kikövezése iránt **folyó évi augusztus hó 17-én d. e. 10 órakor** árlejtést tart.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10% készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinhetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1896. évi augusztus hó 10-én tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

Az Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.